

Helsingin seudun ympäristöpalvelut

Viite: 543/02.020.200.2000/2016

Vantaan kaupungin lausunto HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2021-2023 sekä jätehuollon ja vesihuollon investointiohjelmista 2021-2030

HSY:llä on tärkeä osuus kaupungin kasvihuonekaasupäästöjen synnyssä ja siksi on keskeistä, että päästöjä vähentävät toimet ovat investointiohjelmassa merkittävällä painoarvolla. Vantaa on sitoutunut Circwaste -edelläkävijäkuntana kiertotalouden ja valtakunnallisen jättesuunnitelman tavoitteisiin. Tämä tarkoittaa sitä, että yhdyskuntajätteen kierrätysaste nostetaan 55 %:iin vuoteen 2023 mennessä. HSY:n asettama 50 %:n kierrätysaste kotitalousjätteelle vuoteen 2021 ja 60 %:n kierrätysaste yhdyskunta- ja kotitalousjätteelle vuoteen 2025 on oikeansuuntainen ja mahdollistaa Vantaan omin tavoitteiden saavuttamisen.

HSY:n tavoitteena on vaatia vaihtoehtoisen polttoaineiden käyttöä 100 % uusissa urakointi- ja kuljetuspalvelusopimuksissa vuonna 2021, mutta omassa kalustossa on 95 %:n tavoite. Oman kaluston tavoite olisi hyvä olla myös 100 %. Vantaa on yhdessä Helsingin ja Espoon kanssa sitoutunut valtion kanssa päästöttömien työmaiden kehittämiseen ja käyttöönottoon. HSY:n olisi syytä allekirjoittaa tämä sama sopimus ja siten sitoutua samoihin tavoitteisiin.

Yksi keskeinen tehtävä Seutu- ja ympäristötiedolla on kuntien päästölaskenta. HSY tulisi kehittää laskentaa Syken malliin mukaiseen suuntaan ja ottaa myös hiilinielulaskenta osaksi sitä samoin kuin suunnitelmassa todettu kulutusperäisten päästöjen laskenta. Ilmastotyön tavoitteet ja toimet tulisi tuoda esiin paremmin, jotta tehtävät tukisivat mahdollisimman hyvin kaupunkien ilmastotavoitteita ja toimia.

Vantaan kaupunki pitää tärkeänä, että HSY:n ilmastoinfon toimintaa kehitetään edelleen kaupunkien ilmasto-ohjelmien toteuttamisen näkökulmasta.

Ympäristöohjelma on tarkoitus liittää toiminta- ja taloussuunnitelman liitteeksi syksyllä 2020. Vantaan kaupunki pyytää saada lausua ympäristöohjelmasta ennen sen hyväksymistä.

HSY:llä on käynnissä älykkäiden järjestelmien ja paikkatiedon hyödyntämisen hankkeita. HSY:n ja jäsenkuntien yhteistyön kehittäminen ja investointi- sekä saneerauskohteiden tietojen ja investointiohjelmien järjestelmällinen välittäminen osapuolten kesken lisää synergiaetuja ja

vähentää asukkaiden kokemia katujen ja vesihuoltolinjojen rakennusaikaisia haittoja. Vantaalla on kesäkuussa 2020 otettu käyttöön maankäytön toimintamalli- ja tietojärjestelmähanke MATTI, ja käyttöönoton myötä Vantaa toimii entistä enemmän kaupunki- ja tietomallipohjaisesti. Molempien osapuolten paikkatietojärjestelmien kehitystyössä on ensisijaisen tärkeitä varmistaa järjestelmien ja tietojen yhteensopivuus ja siirrettävyys jatkossakin mm. avointen rajapintojen kautta.

HSY:n vesihuollon investointistrategian painopisteitä ovat ympäristökuormituksen vähentäminen, vesihuoltojärjestelmän kehittäminen saneeraamalla, kehittyvän ja tiivistyvän yhdyskunnan vesihuollon järjestäminen sekä varautumisen ja jatkuvuuden hallinnan tason parantaminen. Kaikki painopisteet ovat Vantaan kannalta tärkeitä ja investointiohjelman katsotaan tukevan em. strategian toteutumista. Tulevina vuosinakin Vantaan asuntorakentamisessa painottuu asemakaava-alueiden täydennysrakentaminen, mikä osaltaan helpottaa vesihuollon uudisrakentamisen kustannuspaineita, koska tarvittava infra on pääosin jo olemassa. Vantaan ratikan katusuunnittelua ollaan käynnistämässä syksyllä 2020 ja hankkeesta aiheutuu merkittäviä johtosiirtoja 2020-luvun puolivälistä alkaen. Siirtojen tarve ja määrä tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Vuodelle 2021 asetettu strateginen tavoite lasketutulle vesimäärälle suhteessa verkostoon pumpattuun vesimäärään on 81 %, mikä tarkoittaa vuotuista yhteensä n. 21 milj.m³ hävikkiä. Vantaa katsoo, että em. hävikkiä on lähivuosina pienennettävä suunnitelmallisesti.

HSY:n kuntaosuudet ovat pysyneet lähes aiempien vuosien tasolla ja Vantaa hyväksyy vuodelle 2021 esitetyn kuntaosuuden n. 0,938 miljoonaa euroa (n. 0,904 milj. euroa v.2020).

Kuntaosuuksilla katetaan se osuus seutu- ja ympäristötiedon tehtävien hoidosta aiheutuvista kustannuksista, jota ei voida kattaa tulosalueen muilla myyntituotoilla tai ulkopuolisella hankerahoituksella. Viestintä- ja neuvontayksikköön kuuluvan Ilmastoinfon toiminta katetaan HSY:n ja jäsenkuntien välisen sopimuksen mukaisesti kuntaosuuksilla sekä osittain EU:sta saatavalla hankerahalla.

Kaupunkiympäristön toimiala ilmoittaa, että ensi vuotta koskevassa rakentamisohjelmaluonnoksessa on varauduttu toteuttamaan HSY:lle vesihuollon rakennushankkeita yhteensä noin 8,0 miljoonalla eurolla. Rakentamisohjelmassa ei ole otettu huomioon HSY:n toimittamien vesihuollon putkimateriaalien kustannuksia, joita kaupunki ei laskuta HSY:ltä. Investoinnin lisäksi HSY:n tulisikin ottaa putkimateriaalien hankinta huomioon omassa talousarviossaan. Lisäksi Vantaa on talousarviossaan varautunut myymään suunnittelu- ja rakennuttamispalveluja HSY:lle noin 1,2 miljoonalla eurolla.

Vantaa esittää, että vesitaksoihin suunnitelluista korotuksista luovutaan ja HSY pyrkii kattamaan investointeihin liittyvän korotustarpeen mm. kehittämällä tuottavuuttaan.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS